ených šlechticů zde meškajících, kteří nás v ukrutných těchto časech radou podporují. Ráčíte dovoliti...

— Ochotně zprávu svou před nimi opakovati budu.

Kněz Kordecki vyšel a po čtvrthodince se vrátil se čtyřmi staršími otci.

Brzo potom vešel pan Rožit-Zamoyski, mečník sieradský, člověk vážný, pan Okielnicki, praporečník vělusky, pan Petr Czarniecki, mladý kavalír příkré vojenské tváře, podobný dubu vzrůstem i silou, a několik šlechticů jiných, různého věku. Kněz Kordecki jim představil pana Babiniče ze Žmujdže a pak jim opakoval Kmiticovy noviny. Oni se velice divili a počali očima měřit pana Ondřeje, zkoumavě a nedůvěřivě, a když nikdo se slova neujímal, ozval se opět kněz Kordecki:

— Bůh račiž chrániti, abych tohoto kavalíra ze zlého úmyslu neb ze lži podezříval, ale ty noviny, které přinesl, tak se mi zdají býti pravdě nepodobnými, že jsem uznal za věc slušnou, abychom je pospolu prozkoumali. Při nejupřímnější vůli se mohl tento pán mýliti, špatně rozuměti, špatně slyšeti nebo mohl těmi kacíři zúmyslně v omyl uveden býti. Postrachem srdce naše naplniti, poplach ve svatém místě vyvolati, pobožnosti překážeti — to je pro ně radost nesmírná, kterouž by si zajisté žádný z nich ve zlobě odepříti nechtěl.

— Zdá se mi to býti pravdě podobným — odpověděl otec Něškovski, nejstarší ze shromáždění.

— Je třeba především věděti, není-li tento pán sám kacířem? — řekl Petr Czarniecki.

— Katolík jsem jako vy! — odpověděl Kmitic.

— Přihlédnouti sluší k okolnostem — poznamenal pan Zamoyski.

— Nuže, okolnosti jsou takové, — odpověděl kněz Kordecki, — že by Bůh a Nejsvětější jeho rodička zúmyslně na nepřítele našeho zaslepenost seslali, aby míru svých nepravostí přebral, jinak nikdy by se na tento svatý stánek neodvážil zvednouti meč. Neporazil vlastní silou tuto Republiku, sami synové její mu k tomu dopomohli; ale jakkoli národ náš těžce poklesl, jakkoli se ve hříchu brodí, je přece i v hříchu jistá hranice, kterou by překročiti nesměl. Pána svého opustil, od Republiky ustoupil, ale matku svou, patronku a královnu ctíti nepřestal. Uráží nás a pohrdá námi nepřítel, táže-li se, co nám ze starých ctností zůstalo? Já odpovím: všecky ctnosti zahynuly, avšak přece ještě něco zůstalo, zůstala víra a úcta k Nejvyšší Panně, na kterémžto základě vše opět znovu vybudováno býti může. I vidím jasně: že byť by i jediná koule švédská prorazila tyto posvátné zdi — ihned i nejzatvrzelejší odvrátili by se od Švédů, z přátel jejich stali by se nepřátelé a proti nim by se pozvedli. Ale i Švédové mají vůči vlastní záhubě oči otevřené a chápou to dobře..... Proto, jestli Bůh — jak jsem se zmínil — slepotu na ně zúmyslně neposlal, nikdy se na Jasnou Horu neosmělí udeřiti, neboť ten den byl by dnem, v němž změnilo by se jejich štěstí a ve kterém by se vraceti počalo štěstí naše.

Kmitic naslouchal udiveně slovům kněze Kordeckého, jež byla zároveň odpovědí na to, co z úst Vřeščovice proti národu polskému vyšlo. Leč vzpamatoval se z udivení a ozval se:

— Proč bychom, velebný otče, neměli věřiti, že Bůh zaslepeností navštívil nepřátele? Uvažme jejich pýchu, jejich chtivost pozemských statků, uvažme nesnesitelný útisk a břemena daní, jež i duchovní ukládají a snadně pochopíme, že před žádnou svatokrádeží necouvnou.

Kněz Kordecki neodpověděl přímo Kmiticovi, leč obrátiv se k celému shromáždění, pravil:

— Praví tento šlechtic, že viděl vyslance Lisolu ku králi švédskému jedoucího; jak je to možno, když já mám od krakovských Paulánů neomylnou zprávu, že král už není v Krakově, ani v Malopolsce, nýbrž že ihned, jakmile se Krakov poddal — do Varšavy odjel?

—Nemůže to být — odpověděl Kmitic — nejlepší důkaz je v tom, že čeká na hold vojska, jež dosud pod panem Poteckým stojí.

— Hold má přijati jménem královským generál Duglas; — odpověděl kněz — tak mi z Krakova píší.

Kmitic umlkl, nevěděl co odpověděti.

—Ale připustme — řekl kněz — že král švédský nechtěl se potkati zúmyslně s vyslancem císařským a že se chtěl s ním raději minouti. Rád tak činí Carolus; náhle přijíždí a náhle odjíždí, mrzí ho při tom císařské rozjímání, rád tedy věřím, že odjel, předstíraje, že neví o příjezdu vyslance císařova. Nedivím se také, že hrabě Vřeščoviče, tak znamenitou osobu, vyslanci v ústrety poslal, možná, že chtěli vyslanci sklamání osladiti; ale jak máme uvěřiti, že by hrabě Vřeščovič hned se svěřil se záměry svými baronu Lisolovi, který jest sám katolík, a to našemu vyhnanému králi nakloněný?

— Pravdě nepodobno! — řekl otec Něškovski.

— Také já to v hlavě srovnati nemohu, — dodal pan mečník sieradský.

— Vřeščovič je sám katolík a náš přítel — řekl jiný páter.

— A tento pán praví, že to slyšel na vlastní uši? — ptal se příkře pan Petr Czarniecki.

— Pomyslete, pánové, i na to, — dodal převor, že já mám salvu quardii od Karla Gustava, že klášter i kostel mají být na vždy od útoku a zabrání uchráněny.

— Přiznati třeba, — řekl vážně pan Zamoyski, — že v těch zprávách není důslednosti a spojitosti. Pro Švédy nebyl by to prospěch, ale ztráta, kdyby na Čenstochovu udeřili, krále v Krakově není, nemohl k němu tudíž Lisola jeti, Vřeščovič nemohl se mu svěřiti, a dále není to kacíř, ale katolík, není to nepřítel kláštera, ale dobrodinec jeho, a konečně, byť i by ho satan pokoušel, neodvážil by se proti rozkazu královu a proti králově záruce na nás udeřiti.

Tu obrátil se ku Kmiticovi:

— Co tedy mluvíte, pane, a proč a s jakým záměrem chcete velebné otce a nás zde přítomné postrašiti?

Kmitic stál jako obžalovaný před soudem. S jedné strany se ho zmocňovalo zoufalství, že se klášter stane lupem nepřítele, jestli mu neuvěří; se strany druhé zmocňoval se ho stud, neboť sám viděl, že všechny okolnosti mluví proti jeho zprávám a snadno za lháře pokládán býti může. Při té myšlénce rval ho hněv, budila se v něm vrozená popudlivost, vřela v něm uražená ctižádostivost, budil se v něm bývalý polodivoký Kmitic. Ale zápasil sám s sebou tak dlouho, až se přemohl, přivolal všecku trpělivost, opakuje si v duchu: "Za hříchy moje! za hříchy moje!" i odpověděl, měně se všecek ve tváři:

"Co jsem slyšel, opakuji ještě jednou: Vejhard Vřeščovič má na padnouti klášter. Termin neznám, ale myslím, že se to stane brzo... Já varuji, a na vás, pánové, padne zodpovědnost, jestliže neuposlechnete.

Na to pan Petr Czarniecki odpověděl s důrazem:

— Zvolna — pane — zvolna... Hlasu nepozvédejte!

Pak se obrátil ku shromážděným:

— Dovolte mi, vzácní otcové, položiti několik otázek tomuto příchozímu...

"Nemáte práva, pane abyste mi ubližovati směl! — vykřikl Kmitic.

— Nemám ani chuti — odpověděl chladně pan Petr. — Ale zde jde o klášter a o Nejsvětější Pannu, o její sídlo, proto musíte pane, položiti stranou hněv a to jen na čas, neboť buďte jist, že se vám všude dostavím. Přinášíte zprávy, my je chceme zjistiti, to je správné, a diviti se tomu nemůžete. Jestli nechcete odpovídati, pomyslíme si, že se bojíte, abyste se nezapletl.

— Dobře! Ptejte se! — řekl Babinič, svíraje zuby.

— Nuže, pravíte, pane, že jste ze Žmujdže?

— Tak jest.

— A přicházíte sem, abyste Švédům i Radzivillovi zrádci nesloužil? —

— Tak jest.

— A přece jsou tam takoví, již mu neslouží a při otčině stojí, jsou prapory, které mu poslušenství vypověděly, je tam pan Capicha. Proč jste se k nim nepřidal?

— To je moje věc.

— Aha, to je vaše věc! — řekl Czarniecki. — Toť mi podobně na všechny otázky ani neodpovíte?

Ruce páně Ondřejovy se chvěly, oči se vpily do těžkého měděného zvonce, stojícího před ním na stole, a ze zvonce přenesly se na hlavu tažatele. Zmocňovala se ho ztřeštěná, nepřemožitelná chuť uchopit zvonec a hoditi ho na hlavu pana Czarnieckého. Bývalý Kmitic stále více nabýval převahy nad zbožným, skroušeným Babiničem. Leč přemohl se ještě i řekl:

— Ptejte se!

— Jste-li ze Žmujdže, musíte věděti, co se na dvoře zrádcově děje. Vyjmenujte mi ty, kteří mu k záhubě otčiny dopomohli, jmenujte mi ty plukovníky, kteří při něm stojí.

Kmitic zbledl jako stěna, přece však vyjmenoval několik jmen.

Pan Czarniecki vyslechl odpověď a řekl.

— Mám přítele, dvořana královského, pana Tyzenhauza, a ten mi ještě o jednom, a to nejznámějším pověděl. Nevíte nic o tom arcilotru?

— Nevím...

— Jakže? Neslyšel jste o tom, který bratrskou krev jako Kain proléval? Ze Žmujdže jste, a o Kmiticovi jste neslyšel?

— Otcové velební! — vykřikl náhle pan Ondřej, třesa se jako v zimnici. — Nechť se mne ptá duchovní osoba, pak všecko snesu. Ale pro živého Boha nedovolte tomuto zemánkovi, aby mne déle týral.

— Dejte pokoj, pane! — řekl kněz Kordecki, obraceje se k panu Petrovi. — Nejde tu o tohoto kavalíra.

— Jednu otázku jenom řekl pan mečník sieradský.

I obrátiv se ke Kmiticovi, zeptal se:

— Nenadál jste se, pane, že bychom neuvěřili vaším zprávám?

— Jako že je Bůh na nebi! odpověděl pan Ondřej.

— Jakou náhradu jste za ně očekával?

Pan Ondřej místo odpovědi s horečnou rychlostí ponořil obě ruce do koženého sáčku při pasu zavěšeného, a vysypal na stůl dvě hrstě perel, smaragdů, tyrkysů a jiného drahého kamení.

— Hleďte! Vizte — řekl zajíkavým hlasem. — Nepřišel jsem pro peníze, nepřišel jsem pro vaše odměny. Tu jsou perle a drahé kameny... Všecko dobyté, z bojarských kalpaků strhané. Tak! Potřebuji odměny? Chtěl jsem to nejsvětější Panně obětovat, ale teprve po zpovědi, se srdcem čistým... Tu jsou! Tak potřebuji odměny! Mám více, mnohem více. — Bodejž vás...

Všichni umlkli udiveni při pohledu na tolik klenotů, tak snadno ze sáčku vysypaných; každý se mimovolně sebe sama ptal, jakou příčinu by mohl míti ke lži tento člověk, když mu o odměnu nešlo?

Pan Petr Czarniecki se ulekl a zarazil, neboť taková jest povaha lidská, že ji zjev cizí moci a cizího bohatství oslňuje. Konečně i jeho podezření zmizela; neboť jak mohl připustiti, že by takový pán, jenž hrstěmi klenoty sypati může, pro zisk mnichy strašiti chtěl?

Všichni přítomni na sebe pohlíželi, a on stál nad klenoty s hlavou vztýčenou, podobnou hlavě rozdrážděného orlíka, s ohněm ve zřítelnicích a s ruměncem na tváři. Čerstvá rána na skráni a na tváři zesinala. Strašné bylo vzezření pana Babiniče, který pohledem stíhal pana Czarnieckého, proti němuž zejména hněv jeho byl obrácen.

— I z vašeho hněvu je pravda patrna — řekl kněz Kordecki — ale ty klenoty schovejte; neboť nejsvětější Panna nemůže přijati, co jí ve hněvu, třeba spravedlivém, bylo obětováno. Ostatně, jak jsem řekl — o vás tu nejde, ale o zprávy, které strachem a hrůzou nás pronikly. Bůh ráčí věděti, není-li v tom nějaké nedorozumění nebo nějaká mýlka, neboť jak sám vidíte, nesrovnává se s pravdou to, co pravíte. Jak máme tedy pobožný lid vypuditi, nejsvětější Panně uctívání ujímati a brány ve dne v noci uzavřený míti? —

— Mějte brány zavřené! Pro milosrdenství Boží! mějte brány zavřené! — vykřikl pan Kmitic lomě rukama.

V hlase jeho bylo tolik pravdy a nepředstíraného zoufalství, že se přítomní zachvěli, jako by nebezpečí jejich bylo blízké, a pan Zamoyski řekl:

— Vždyť stále okolí bedlivě pozorujeme a na hradebních zdech opravy se provádějí. Za dne můžeme lidi pouštěti ku pobožnosti, ale opatrnosti sluší dbáti, třeba jen proto, že Král Karel odjel a Vittemberg asi železnou rukou v Krakově vládne a duchovní neméně než světské stavy utiskuje.

— Ač v napadení nevěřím, proti opatrnosti ničeho nenamítám! — odpověděl pan Petr Czarniecki.

— A já mnichy k Vřeščovičovi vyšlu — řekl kněz Kordecki — s otázkou, zdali salva guardia královská již nic neplatí!

Kmitic si oddechl.

— Chvála Bohu! Chvála Bohu! — zvolal.

— Urozený pane! — řekl mu kněz Kordecki. — Bůh vám zaplať za dobrý úmysl. Jestli jste nás podle pravdy varoval, po věky pamatována bude vaše zásluha o nejsvětější Pannu a o vlast, ale nedivte se, že jsme vaši ochotu s nedůvěrou přijali. Nejednou nás zde už strašili — jedni činili tak ze zarputilosti proti víře, aby nejsvětější Panně uctívání zmenšili, druzí z chtivosti, aby něčeho získali, třetí toliko proto, aby novinu přinesli a vážnosti v očích lidských získali, a snad byli mezi strašícími i takoví, kteří oklamáni byli, jako snad i vy jste byl oklamán. Satan proti tomuto místu velice jest rozzuřen a všelijak se vynasnažuje, aby pobožnosti zde překážel a věrné k ní co možná nejméně připouštěl, neboť nic tak nepřivádí v zoufalství pekelný dvůr, jako pohled na uctívání té, která potřela hlavu hada... A nyní je čas na nešpor. Vyprosme ochraně, a každý nechť pokojně ulehne, neboť kde by měl být větší klid a větší bezpečnost než pod jejími křídly?

I rozešli se všichni.

Po nešpoře sám kněz Kordecki zpovídal pana Ondřeje dlouho v prázdném již kostele; potom ležel pan Ondřej před uzavřenými dveřmi kaple až do půl noci.

O půlnoci vrátil se do cely, probudil Soroku a dal se mrskati, až mu záda a boky krví naběhly.

XIII.

Z rána druhého dne divný, nezvyklý ruch nastal v klášteře. — Brány byly sice otevřeny, nezabraňován přístup pobožným, obřady konány jako jindy, ale po pobožnosti poručeno všem cizím, aby opustili obvod kláštera. Sám kněz Gordecki v průvodu pana mečníka sieradského a pana Petra Czarnického prohlížel bedlivě opevnění, náspy a příkopy, položené po obou stranach hradební zdi. Tu i tam poručeno provésti opravu; kovářům ve městě poručeno, aby připravili železné hroty na dlouhá kopí, kolmé kosy na dlouhá držadla a klády těžké, pobité velkými hřeby. A poněvadž bylo známo, že i uz v klášteře je značné množství podobného nářadí, ihned bylo po celém městě vyprávěno, že klášter očekává náhlé přepadení. Stále nová nařízení zdála se potvrzovati zprávu tu.

Do noci již dvě stě lidí pracovalo podél zdi. Dvanáct těžkých děl, jež ještě před obležením Krakova kastelán krakovský, pan Varšicki, poslal, položeno na nové lafety a připraveno k případnému použití. —

Z klášterních sklepení vynášeli mniši i čeleď koule, jež rovnány byly podél zdi, prosíván prach, rozvazovány svazky mušket, jež rozdávány byly mezi posádku. Na věžích a na hlídkách rozestaveny byly stráže, jež ve dne i v noci pilně měly pozorovati okolí, kromě toho rozesláni byli lidé na zvědy do Přistajné, Klobucka, Křepic, do Krušiny a do Mstova.

Do hojně zásobených spíží klášterních docházely zásoby z města, z Čenstochovky i z jiných vsí ku klášteru náležejících.

Zpráva o chystaném útoku jako hrom udeřila do celého okolí, — Měšťané i sedláci počali se scházeti a raditi. Mnozí nevěřili, že by kterýkoliv nepřítel směl se odvážiti vtrhnouti na Jasnou Horu.

(Pokračování.)

Jos. F. Vrána stavební kontraktor

Stavba cementových zdí, chodníků a různých jiných cementových prací. Tel. Doug. 5210

Používáme vlastního konkrýtového stroje. Za práci ručíme. Výpočty zdarma. 12-4.

1956 So. 15th St. OMAHA, NEBR.

F. DVOŘÁK, prodavač vepřů. ART. ROGERS, prod. dobytka. AL. POWELL, prodavač ovcí.

Dvořák Commission Co.

Telefonujte neb pište nám a dostanete bezodkladnou odpověď. — Tel. So. 607 — Res. Phones: So. 2118 — So. 3780.

Room 216 Exchange Bldg., SOUTH OMAHA

Tel. Douglas 8249.

Závod pohrobnický a balsamovačský — vlastní —

Frank a Dorota Jandovi

oprávnění licensovaní

pohrobníci a balsamovači

č. 1235 již. 13. ul., Omaha, Nebr.

Rakve u nás obdržíte levněji nežli kdekoliv ve městě.

DOBRÉ PIVO JEST ZNAMENITÝ LÉK

FREMONT BREWING CO.

FREMONT, NEBRASKA,

vyrábí a lahvuje Plzeňské pivo. Co se týče chuti a jakosti, jest nejbližší importovanému.

Součástky tohoto piva, nejlepší slad, dělán z nejlepšího ječmene v našem pivovaře a pravý český žatecký chmel jest používán. Obsahuje 3 procenta lihu a jest doporučován mnohými lékaři.

Chcete-li sobě pochutnati, objednejte sobě jednu bednu.

E. H. Vrána & Co.

architekti a inženýři.

Vyhotovují plány na všechny druhy budov — velké obchodní budovy, školy, kostely a jiné. Inženýrskou práci jako stoky a podobné.

Úřadovna: 875-77 Brandeis Bldg., OMAHA, NEBR.

Rectální nemoci — vyléčeny

Mírné ošetřování, které léčí píštěl, zlatou žílu nebo jiné rectální nemoci bez lékařského zakročení. Žádný chloroform, etér ani jiný prostředek uspávací neužíván. Vyléčení zajištěno v každém případě, který jest přijat pro léčení a žádné peníze, dokud nemoc neodejde. Pište pro knihu o Rectálních nemocech s dosvědčeními. Dr. E. R. TARRY, 240 Bee Bldg., OMAHA, NEB.

Sánkování a hroudování sněhem.

Pravá rozkoš a potěšení po celou zimu, z každého koflíku

Paxton plynem pražené kávy

2 lb. krabice 60c

Paxton & Gallagher Co.

LOUIS BERKA, český právník a veřejný notář

336 Bee Bldg., Omaha

Vymáhá dědictví a srovnává majetek zde i v Čechách. Dá vám dobrou radu a zastoupí vás ve všech soudních případech. — Tel. Douglas 5967.

Pí. ROSIE KRETSCHMER

ranhojička a vyrábitelka proslulé české bylinné a kořenné masti.

3 DRUHY.

MRS. ROSIE KRETSCHMER, 3021 So. 19. St., Omaha, Neb. 183m

Dr. V. Anýž, lékař a ranhojič

bývalý volontér kliniky dvorního rady, prof. dra. Pawlíka pro nemoci ženské a chirurgické kliniky prof. dra. Kukuly v Praze.

Léčí všechny ženské a zastaralé nemoci.

Léky z vlastní laboratoře zašlou se na požádání.

1696 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Jan Yirák

český pozemkový a pojišťovací jednatel.

Dr. B. DIENSTBIER

český zubní lékař

Pokoj č. 715 City National Bank

Res. 1918 S. 14 St. Tel Doug 4603

Nejmodernější na jižní straně města

Řeznický a Uzenářský závod vlastní v č. 1401 jižní 16. ul.

CYRILL HROMEK

Zavolejte tel. Douglas 1316.

Dr. Chas. Rosewater

český lékař

Úřadovna: 210 Bee Bldg., OMAHA.

Ord. hodiny — 11 do 12 hod. dopol.; 2 do 4 odp.; 5:30 do 6 odp.

V neděli: 10 do 12 hod. dopol.